МОСКВА.
Н. Чаритоньевский пер., д. № 8
Библиотека Ленинградского университета.

Став[illegible] I экз.

Торја нумерлöн доныс 5 ур.

ГАЗЕТЛÖН ДОНЫС:

	1 т.	6 т.	во
Учреждениејаслы да организатсијаслы	1—25	7—50	15 ш.
Гражданалы	— 65	3—75	7—50

Јуöртödјасыс доныс 30 ур. посны гіжöда строкаыс.

Газетсö позö сузödны Редактсијаыс вескыда, лібö піемö новлödлыјас-пыр.

Југыд туј

(СВЕТЛЫЙ ПУТЬ)

Коми Авт. Областувса Исполкомлöн да ВКП(б) Обкомлöн газет.

РЕДАКТСІЈАЛÖН АДРЕС:
Сыктывдінкар,
Вадорвыв улич, 41 №
Телефон 50 №.
г. Устьсысольск, Набережная, 41.

Гіжödјас газетö колö гіжны öтар лістбокас, мічаа. Кырымавтöм гіжödјас оз відласны.

ПЕТО 12-öд ВО,
быд лун, субöтајасö да празнік мöд-лунјасö-кынзі.

№ 85 (2122) Четверг, мај 9 лун, 1929 во. № 85 (2122).

Бјурократизмкöд вермасöмын мијан могјасным.

Јаковљев јортлöн Ставсојузса партконферентсија-вылын вісталöм.

Бјурократизмкöд вермасöм, аппаратöс уджалыс јöз-динö матыстöм да сијöс донтöммödöм öні партија-воцын зев ыджыд мог. Индустријализатсија уджö бостöмыс, сіктса овмöсöс сотсијализм-ного олöм-вылö бергödömыс щöктöны збыльвылö бурмödны і став государственнеј аппаратсö. Сömын бјурократизм да госаппаратын кыз-сурö уджалöм бырödömöн позö нуödны классовеј вујвісö, јонмödны пролетарскеј государствоöс.

Овмöс кыпödан віт воса планöн сувтödöм гырыс могјассö—промышленностöс выл техніка вылö вуджödömсö, сіктса овмöсöсödјöджык сотсијализм туј-куза јöткömсö міогö вермö пöртны олömö госаппаратöс бурмödтöг, сијöс донтöммödтöг, сетыс бјурократизм, волокіта бырödтöг, уджалыс јöз-динö сібödтöг, аппаратыс чіновнік-нога јöзöс, кулакјаскöд јітчöма, капитализмлан сіныс војтырöс шыблавтöг, сотсијализм-нога уджлы колана-ногöн управленнесö лöгödтöг.

Возза восковјас.

Таво мі первој восковјассö вöчім-нін. Емöс-нін тödчанаторјас. Аскрітіка-пыр мі кыскам уджалыс јöзöс советаппарат бурмödömö. Произвоdственнеј совещаннејаслöн уж бурмömыс, заводскеј временнеј контролнеј комиссијајас лöгödömыс, економсовещаннејаслöн, советса сектсијајаслöн уджыс, ЦКК РКІ-лöн контролсö бурмödömыс отсалöны бырödны аппаратыс нелучкијассö, кысköны пыр унджык да унджык уджалыс јöзöс аппаратын нелучкијаскöд вермасны. Режім економија нуödöм да аппарат ратсионалізірујтöм тајö кык вонас чінтіс 300 мілльон шајт administратівно-кöз. röскодјас, аппаратыс чінтöма 100 сурс мортöс. РКІ-бердса робочеј заведателјаслöн уджыс јона отсалö бырödны аппаратыс нелучкијассö. Газетјасердын „РКІ-лöн лістбок" петкödö ерd-вылö лока уджалысјассö, бјурократјассö. Сомын ставыс тајö медвозза восковјасыс-на. Аппарат мијан дона-на, бјурократіческеј-на. Воцö-вылö со кущöм могјас сулалöны: 1) тödмавны - відлавны, кызі збыльысö вајödöны олömö вылісан сетöм індödјассö, шогмöны-ö уджалысјасыс, 2) госаппаратыс личнеј составсö бурмödны, 3) лöгödны аппаратсö сізі, медым сијöödзödіс öвмöс кыпödömсö.

Бурд візödны, медым сетöм діректівајассö пыддзі пуктісны.

Аппарат бурмödöм-могыс мијанлы медвојдöр колö лöгödны быдлаын **проверка**, кызі збыльысö выполнајтöны вылысан сетöм діректівајассö, законјассö. Öнöз-на партијнеј діректівајассö да советскеј постановленнејассö уналаын оз пыддзі пуктыны, лібö сијöс оз лучкі нуödавны. Партијнеј да советскеј органјаслöн колö пыр нуны контрол, бура тödмавны-відлавны револютсіоннеј законјассö, діректівајассö олömö пöртömсö. Меставывса партијнеј да советскеј органјаслы быт колö выполнајтны правітелствоса індödјассö, постановленнејассö. Сыköд щöщ тсентралнеј органјас-воцын позö корны діректівајассö вежны, местнеј опыт-сертіыс-кö вежны колömыс тыдовтчас. Улыса уджöн тсентрса щöктömјассö контролірујтömöн да тсентрсан меставывса уджнас веськödлömöн, сömын тазі, кыкнанладорсаныс контрол нуömöн бура позö нуödны олömö тсентралнеј учрежденнејаслыс шуömјассö да меставывса опыт-сертіыс веськödлыны тсентрса постановленнејассö, сетыс бырödны нелучкијассö.

Сесса колö бура јуклыны уджсö исполнітелјас - костас, пуктыны ответственност быд органлы, служащщејлы сылы індöм уджыс, медым позіс пыр-жö адзыны мыжасö. Кыскыны унджык уджалыс јöзöс тсентрса індödјассö, шуömјассö олömö пöртömсö tödмавны, відлавны, сізікöн выл робочејјасöс да крестанаöс велödны государствоса управленнеö. Тајö отсалас советаппарат бурмödны. Сы могыс колö:

а) заводітны лöгödны (предпријатејасын временнеј контролнеј комиссијајас-мозжö) учрежденнејасын временнеј контролнеј комиссијајас. Профсојузлöн 8 сјездлыс постановленнесö, трестјасердö временнеј робочеј контролнеј комиссијајас лöгödömјылыс регыджык пöртны олömö. Комиссијајаслöн медыджыд могыс лоö: відлавны кущöма пöртöны олömö советскеј законјас да партијнеј діректівајас, tödмавны бјурократјасöс, волокітчікјасöс, да töждысны бурмödны аппаратсö.

б) Візödны, медым бöрјöма мортсö, оз-кö сијö туј бöрјöма уж-вылас, вермісны бöр вештыны. Роботнікыс-кö абу бöрјömöн пуктöма, гырысджык органјас-воцын робочејјас да крестана щöктöм-серті корны шыбітны, вежны тујтöм уджлысö уж-вывсыс.

Советаппаратö бурджык уджалысјасöс пукödны.

Медым бурмödны советаппараттö колö весавны советаппаратыс лок-ногöн уджалысјассö, совет закон кыщлалысјассö, кулакјаскöд, непманјаскöд јітчömајассö, волокітаköд да бјурократизмкöд вермасны торкалысјассö, вылысан, містöма, чіновнікјасмодаöн, бјурократ-ногöн уджалыс јöз-вылö візödысјассö, сöм лотајтысјасöс, калым бостысјасöс, уж-вылыс пышјалысјасöс, дыш јöзöс уджас, вредітысјасöс. Партија да советвласт оз öтдортны, бура, сölömыс уджалысјасöс, сіз-кö чісткасö колö нуödны медвојдöрсö, медјонасö уж-сертіыс, а оз сömын классовеј произхожденне-сертіыс. Пролетаріат - пöвсыс петöм да партијаын сулалöм оз-на стракујт чісткаö суртömыс. 1929 воö медвојдöр чісткасö нуödны уджалыс јöзköд med јона јітчöма учрежденнејасын.

Кодјас, комиссија чајтömсерті, вермасны-на бöр веськыд уджалан туј-вылö сувтны, позö улынджык уж-вылö вештыны. Кодјасöс вötлöма служба-вылыс служітан правасö мырддömöн (срок-кежлö, а јона ыджыд мыжыс—пыр-кежлö), сещömјассö некущöм-ногöн оз ков бостны мöд должност-вылö да мукöд учрежденнејасö, а спісокјассö газетјасö лезны. Чістітöм јöз местаас государственнеј аппаратö пуктыны выл јöзöс пабрік-заводјасыс да кыпödны улысса уджјас-вылыс. Öнöз ез-на вöв бура, тырмымöн пуктöма выдвіженнесö. Коммунистіческеј јачејкајаслы да месткомјаслы колö бура візödны выдвіженетсјас уджбöрсаыс, отсавны налы чорыда сувтны паныд бјурократ - ногöн выдвіженетсјасвылö візödысјаслы, најöс топödысјаслы, омöлтысјаслы. Колö выдвіженетсјассö велödны уджавнысö, сетны сылы туј, med кыпödас асыс tödömлунсö теорија-боксаныс дај практіка-боксаныс. Сетны бур условіје налы уджавнысö. Кыпödны гырысджык уджас - вылö (выдвігајтны) бјурократизмкöд вермасны зільыс робочеј војтырöс. Выдвіженне уджас унджык робочејјасöс кыскыны, кандідатјассö робочеј собраннејасвылын індавны.

Сесса колö промышленнеј округјаслы отсавны сельско-кöзјајственнеј округјаслы налы выдвіженетсјасöс лöгödömöн роботнікјасöс постојаннеј да временнеј уджјасвылö мöдödömöн.

Уна том јöз велödчöны гырыс школајасын (**ВУЗ**-јасын). Сијö школајассö помалысјасöс уж-вылас індавны колö оз біржа труда-пыр а ведомственнеј органјас - пырыс Наркомтруд наблудення-улын.

Выль-ногöнджык нуödны уджсö аппаратас.

Öні госаппаратын бур уджалысјасыс доза-нін уна лоіны. Овмöс кыпödан уджын веськödлömлöн ем - нін вель ыджыд опыт, лöгödöма овмöс кыпödан віт воса план. Тавöсна öні госаппаратлы кокніджык лоі нуödны веськödлömсö, јукны уджсö мöда-мöд-костаныс, збыльысджык бостчыны олömö пöртны сулалан могјассö.

Промышленностын веськödлömсö колö нуödны тащöм тујöд: пöртны ВСНХ-öс сещöм органö, med сијö планјас лöгödöм да економікабоксан веськödлöм-кынзі, вölі веськödлö щöщ техніка бурмödан-кыпödан уджнас.

Колö кыскыны овмöс кыпödан ас-вölаа уджö торја фабрікјасöс, заводјасöс, цехјасöс. Трестјаслы бурджыка пуктыны веськödлömсö техніка бурмödöм-кыпödöм-боксаныс.

Колö јонджыка паськödны уджсö произвоdственнеј совещаннејаслыс да врем. контролнеј комиссијајаслыс, бур індödјассö налыс administратсијаслы колö олömö пöртны.

Промышленностын уджнуödысјасöс öніöз-на вölі вешталöны местаыс-местаö. Сывöсна налöн tödанлуныс оз сод. Воцö-кежлö колö бырödны сијöс, зільны бурмödны-велödны промышленностын уджнуödысјасöс.

Коператсија-пыр öні мунö нöбасысјаслы пöшті став töварыс. Вузасан аппаратлы колö чінтыны тујсö (сувтлан інјассö) фабріксан-нöбысöзыс töварсö нуігöн, бурджыка разödны töварсö, tödны коланлунсö нöбысјаслыс, содтыны улысса вузасыс органјасöс, бурмödны налыс уджалан-ногсö.

Бурмödны народнеј хозајствоöс | фінансірујтан да уджјöзöн сöм сетан уж, вотјас босталöм, організатсијајас - предпријатејас - костын мöда-мöдныслы мынтысömсö.

Веськödлан, руководашщеј аппаратлы уджалан техникасö колö зільны век-öтарö бурмödны: выль-ногöн нуödны лыдпасјас вöчöм; öті-ногöн пуктыны бухгалтеріја, оператівнеј да статістіка учот; кужömöн нуödны отчотјас сетöм; уджсö аппаратын колö бурджыка јукны, бырödны ковтöм інстантсијајассö (кущömкö-кö уж кодкö вöчас—отчотсö сы-јылыс вöчысыслöн колö сетны вöчны щöктысыслы); учрежденнејасын кокнödны гіжаsöм нуödан уджсö; веськödлömын техніка бурмödömкуза уджалыс научнеј учрежденнејассö колö паськödныстодтыны; лöгödавны аппаратын ратсионалізатсија нуödан бјуројас.

Тазікöн мі вермам бурмödны госаппаратнымöс, кыскыны веськödлömас уджалыс јöзöс.

Паськыджыка бостчыны ратсионалізатсија нуödны.

Фабрік - заводјас уджын, планјас лöгödömын, веськödлömын, ратсионалізатсија нуödтöг зев сökыд олömас пöртны мијан-воцын сулалан могјассö. Сы-вöсна колö: лöгödавны ратсионалізатсија нуödан группајас, бјуројас, конторајас, інстітутјас; кыскыны мукöд государствојасса спетсіалістјасöс; унджык лезны техническеј література; велödны спетсіалістјас; шуны-кö —воцö-кежлö овмöс кыпödан планјассö колö јітны наука-техникаköд, кодјас отсаласныödјöнджык кыпödны бурмödны мијанлыс уджсö, овмöссö.

Колö быд - ногыс зільны чінтыны лішка röскодјас вöчöм промышленностын, аппаратын, вузасömын да сіз воцö. Секі міödјöнджык кутам вермыны кыпödны овмöсныммöс, ордфам воцö мунömнас капиталіст государствојасöс.

Режім економија нуödömын оз сömын ков аппарат чінтömвылö сувтны. Medсасö колö бурмödны уджалан-ногсö, кужömöн віцны сöм, нуödны уджын ратсионалізатсија. Ковмас щöщ tödмавны, кызі мунöма рајонірујтчан уджыс да пуктыны мог-пыддзі госаппаратсö матыстны уджалыс јöз-динö. Рајонса тсентрјасö уджавнысö колö індыны бурджык коммунистјасöс, організаторјасöс, спетсіалістјасöс.

Соваппарат бурмödömын medса - нін колö візödлыны сотстрах, зоньвізалун кутан, суд, коператсија, біржа труда да мукöд органјас-вылö, кодјас јонджыка јітчömаöс уджалыс јöзыскöд. Локтан војасö РКІ-лы ковмас ас наблуденнеулö бостны кымынкö трест,

Јаковљев јортлӧн вісталӧм.

округувса da рајонувса аппаратјас da бурӧыка вісӧдны тајӧјас уӧ-бӧрса, med најӧ вӧліны мукӧдыслы прімерӧн. Тајӧ опыт петкӧдлан округ-рајонјасас ЦК-лы колӧ ыстыны бурӧык уӧнуӧдысјасӧс. Med тајӧ опытыс петкӧдліс, кыӧі колӧ уӧавнысӧ-і мукӧд рајонјаслы, трестјаслы, округјаслы. Med-ескӧ кыскыны сотсіалізм стрӧітан уӧӧ уна міллӧн лыда уӧалыс јӧзӧс, колӧ налыс бостчӧмјассӧ ошкыны (сотсіалістіческеј соревнованње da мукӧд бостчӧмјас), јӧзӧдны сіјӧс печатын, ошкыны, премірујтны бура уӧалысјасӧс, кодјас отсасӧны аппарат бурмӧдӧмын, овмӧс da культура кыпӧдӧмын.

Колӧ лӧсӧдны уӧалыс јӧзсаӧ контроль, отсӧг.

РКІ аппарат бурмӧдан могјассӧ олӧмӧ пӧртны вермас сӧмын секі, кор кыскас сіјӧ уӧас уна міллӧн лыда уӧалыс јӧзӧс, кор најӧ кутасны отсасны государствоса ескӧдлан уӧын. Уӧалыс јӧз отсавтӧг соваппарат ачыс оз вермы бурмыны.

Сы-вӧсна РКІ уӧӧ колӧ јонӧыка кыскыны ас-вӧлаыс уӧалысјасӧс (РКІ сектсіјаслыр производственнеј совещанњејас-пыр, лӧгкеј кавалеріја отрадјас-пыр, рабселькортсіалізм стрӧітан уӧӧ уна міллӧн лыда уӧалыс јӧзӧс, колӧ налыс бостчӧмјассӧ ошкыны (сотсіалістіческеј соревнованње da мукӧд бостчӧмјас), јӧзӧдны сіјӧс печатын, ошкыны, премірујтны бура уӧалысјасӧс, кодјас отсасӧны аппарат бурмӧдӧмын, овмӧс da культура кыпӧдӧмын.

Парті́ја-пыщкын da парті́ја аппаратын бјурократі́змкӧд вермасӧм.

Ковмас щӧщ чорыда бостчыны вермасны парті́ја-пыщса da парті́ја аппаратса бјурократі́змкӧд. Та-вӧсна колӧ чінтыштны парті́јалыс аппаратсӧ, don мынтана уӧалысјас-пыddі, кыскыны уӧас парті́јаса акті́вӧс, medса-ӧін робочеј тсентрјасын.

Контролнеј комісіјаслы колӧ чорыdӧыка вермасны парті́ја - пыщса dемократі́ја ӧуӧдӧмлы торкалысјасӧкӧд, најӧс колӧ јонӧыка мыӧdыны сещӧм торјассӧ вӧчӧмыс.

Парті́јалы бурӧыка бостны ескӧдлӧм комсомол, профсојуз, коператсіја da мукӧд организатсіјајас уӧӧн, зылны быd-ногыс бурмӧдны налыс уӧсӧ, оз ков леӧны најӧ уӧӧн ескӧдлыны бјурократјасӧс, кодјас вермасны пӧдтыны налыс бостчӧмјассӧ. Med ескӧ коператсіјаын, сӧветын, профсојузын бурӧыка пуктыны уӧсӧ, сетчӧ колӧ кыскыны отсасысјас-пыddі уӧалыс јӧзӧс, кодјас сы-пыр кутасны щӧщ ескӧдлыны государство уӧнас.

Гырыс школајасыс (ВУЗ-јасыс) петысјаслы колӧ быdӧнлы щӧктыны воӧӧык уӧавны практі́ка - вылын — рајонын. Сӧмын сы-бӧрын најӧс лептыны вывлаӧ.

Сӧветскеј јачејкајаслы колӧ збылыс петкӧдлыны асдыныс самнысӧ бјурократі́змкӧд вермасӧмын, госаппарат бурмӧдӧмын. ЦК-лӧн колӧ чукӧртлыны сӧветскеј-јачејкајаслыс торја совещанње da тӧдмавны сені тајӧ уӧ-куӧаыс опытсӧ, індыны воӧӧ сулалан могјас-da.

Аскрі́тіка нуӧдӧмын тыdалӧны уна бурторјас-ӧін. Сіјӧ јона отсалӧ вермасны бјурократі́змкӧд, бурмӧдны соваппарат. Ас-крі́тікасӧ воӧӧ-кежлӧ колӧ век-ӧтарӧ паскӧдны, сіјӧ отсалас парті́јалы da сӧвет властлы быpӧдны бјурократі́зм, бурмӧдны уӧсӧ государствоса аппаратлыс.

Быd восков сотсіалізмлаӧ зырӧ капіталізмнога овмӧс, кучкӧ ставмувывса буржуазіјалы. Воӧӧ, сотсіалізмлаӧ!

РАЗОРУЖІТЧАН КОНФЕРЕНТСІЈА-КЕЖЛӦ ЛӦСӦdЧАН КОМІССІЈАЛӦН СЕССІЈА ПОМАСІС.

Комісіја ӧӧті воӧӧ аслас уӧнас ез мун.

Женева. Мај 5 лунӧ вӧлі разоружітчан конферентсіја-кежлӧ лӧсӧdчан комісіјалӧн медбӧрја заседанње. Сені сорӧітісны морскеј державајаслӧн представітелјас Америкаса делегат Гіпсон вӧзјӧм-куӧа море-вылын разоружітчӧм - јылыс. Ставыс најӧ кыскӧны вӧлі, медым сіјӧ проектсӧ вештісны тајӧ сессіја-вывсыс da правітелствојасыс асныс та-куӧа сорӧісӧ нуӧдалісны. Та-куӧа сувтіс сорӧітны Литвінов da шуӧ: „Ме бости кыв сы-понда, med оз-жӧ чајтны, сӧветскеј делегатсіја-пӧ тіјан вӧзјӧмӧ морскеј разоруженње-куӧа сорӧі вештӧм-јылыс щӧщ ӧтлаасӧ. Мі сіјӧ вӧзјӧмыdлы паныd мунам. Мі сіӧі і пасјам-морскеј государствојас оз кӧсјыны море-вылын разоружітчыны. Бурӧык-пӧ ескӧ нӧшта кымынкӧ заседанње вӧчлыны та-куӧа, медым сесса регыdӧык поӧіс разоруженње-куӧаыс генералнеј конферентсіја чукӧртны“. Литвінов сесса шуӧ, воӧӧа сессіјајасыс-кӧ-пӧ ӧорісны пыр ӧті местаын уӧнаныс, тајӧ сессіјаыс бӧрӧӧык-на нӧшта вешјыштіс. Подготовітелнеј комісіја ӧткажітчіс разоружітчӧм-куӧа уӧ нуӧдны. Воӧӧ-пӧ таӧнаd ӧінӧм-вылӧ-ӧін тајӧ комісіјатӧ чукӧртны, а колӧ ескыда разоружітчан конферентсіја чукӧртны. Мі чајтам, dерт, і сені тајӧ комісіја-вылас делегатјассӧ мӧдӧдыс государствојас ӧнја-ногӧн-жӧ кутасны сорӧітны разоружітчӧм-јывсыd. Сӧмын мі тӧdам, уӧалыс јӧз каӧаласны тајӧ комісіјалыс налы ковтӧм уӧсӧ da асланыс правітелствојасыслы щӧктасны разоружітчан конферентсіја-вылас уӧалыс јӧзыслы колана позітсіја-вылӧӧык сетчыны. Ӧнја-кодd інструктсіјајаснас-кӧ бара конферентсіја-вылас воасны делегатјасыс, секі гӧгӧрвоасны капіталіст государствојасас уӧалыс јӧзыс правітелствојасыслыс разоружітчыны кӧсјытӧмсӧ. Мі-ӧінӧм ег воштӧ тајӧ комісіја-вылас пукалӧмыс. Мі асланым вӧзјӧмӧн разоруженње-куӧа тані уӧалӧмӧн петкӧдлім став јӧзыслы—мі збыль-вылӧ зілам разоруженње-вӧсна. СССР-лы med јона колӧ вітчыны војнатӧ. Сіјӧ medмустӧмторјыс, сылӧн уна врагјас емӧс. Усӧdчасны-кӧ, СССР-лы лоӧ надеjтчыны аслас вын-вылӧ, аслас гӧрd армија-вылӧ, аслас гӧрd флот-вылӧ. Мі регыdӧык корам чукӧртны разоружітчан конферентсіја. Мі сені бара-жӧ мір-вӧсна, војнајас-быpӧdӧм-понda сувтам.

Веськӧdам чукльаінјассӧ партјачејкајаслыс.

СІКТЈАСЫН ОЗ-НА БЫd УӦЫН ЧОРЫdА НУӦdНЫ КЛАССОВЕЈ ВІӦ. ОМӦЛӦА-НА МУНӦ УӦ УӦАЛЫС ЈӦЗӦС ПАРТІ́ЈА ТУЈВІӦОН ТӦdМӦdӦМ, ПАРТІ́ЈА УӦ-БЕРdАС СІБӦdӦМ-КУӦА.

Парті́ја тујвіӧыс кежӧмјас.

Спасорd вӧлӧстын, Сыктыв у., классовеј віӧ нуӧдӧны зев лӧка. Налогыс мездӧмаӧс шӧркоddема олысјасӧс, а гӧлӧ јӧз мынтӧны. don бостӧм вӧр сеталӧмаӧс 20-40 керјӧн кулакјаслы, мелӧікјаслы da бура олысјаслы, а гӧлӧ јӧзлы ӧті, мукӧдыслы весіг ӧтікӧс абу сетӧмаӧс. Іспол-комын јуралыс коммуӧіст Клімов та-вылӧ вісталӧ, гӧлӧ јӧзлы-пӧ колӧан во сетавлім da асныс ез петкӧдлыны вӧрсӧ, тӧргујтісны вӧрнас, тавопӧ сы-вӧсна і сеталім бура олысјаслы. Ӧаӧ норма сеталӧны попјаслы, а мукӧд гӧлӧа олысјаслы норма бара-жӧ абу. Порубын сетӧмаӧс ӧаӧ сещӧм јӧзлы, кодјас ӧаӧ бостан лунсыс воӧӧа луннас ізӧдӧмаӧс 480-620 кгр. Коммуӧіст А. Г. Стартсев, коператівса прікаdщік лоӧ озыра олыс, а норма-жӧ бостӧ. Сетӧны норма свадбајас-вылӧ, сур da віна вӧчны.

Тащӧм торјасыс партјачејка мыждіс Клімовӧс da сетіс чорыd выговор. Выговорыd Клімовлы ез мӧртчы. Вежон-мыст сіјӧ бостӧма кык тӧлыс-кежлӧ, 30 шајтӧн тӧлыс, кӧјdыс весалан уӧ-dінын уӧавны кулак піӧс, А. П. Клементјевӧс. Јачејка ескӧ вӧлі прӧтів, сӧмын Клімов шуіс: сіӧ-кӧ-пӧ, асныd мортсӧ корсӧ. Корсны-кӧ, веськыdвыв кежӧмјас спасорdса партјачејкаыс уна сурӧ. Унӧык коммуӧістыс політі́ка зев омӧла тӧdӧны, газетјас омӧла лыddӧны. Сы-вӧсна і кежӧмјасыс овлӧ веськыd тујвіӧыс.

Выль шлен.

АСДЫНЫС ЧУЖӦМБАНСӦ ӦЕБӦНЫ.

Быd парті́јнеј јачејка-воӧын сулалӧ мог—кыскыны беспарті́јнеј јӧзӧс ас уӧ-бердас, тӧdмӧдны најӧс парті́ја тујвіӧӧн. Med јона ӧніја кадӧ партјачејкајаслы колӧ петкӧдны парті́ја шлӧнјаслыс чужӧмбанјассӧ.

Мыј мі адӧам Пӧddельнејса ВКП (б) јачејкаыс: тані шлӧнјас полӧны сорӧітны крестана - пӧвсын парті́јнеј політі́ка-јылыс da јачејка-пыщса олӧм-јылыс, најӧ полӧны петкӧдны јӧз сін-воӧӧ ӧелӧучкіјассӧ шлӧнјасыслыс. Medбӧрја 4 собраӧӧеыс вӧлі пӧdса. Ставсӧ-кӧ лыdӧ бостны, тупкӧса собраӧӧеыс вӧлі 15-кымын. dерт, оз поӧ быdторјылыс беспарті́јнеjјас-dырјі сорӧітны, da-ӧd оз-жӧ поӧ партјачејкалы став уӧсӧ гусӧн нуны.

Беспарті́јнеј јӧзыd адӧӧны омӧлторјас парті́јнеј јӧзлыс da пелӧс-сајын сорӧітӧны сы-јылыс, посӧі торсыс лептӧны ыӧыd зык. Пелӧс-сајаd сорӧітӧмыd омӧлӧӧык тор вајӧны. Сені озыр јӧзыс быd посӧітор паскӧдӧны ыӧыd торјӧ, зілӧны ускӧдны авторі́тетсӧ партјачејкалыс.

Партјачејкалыс-кӧ јуалан, мыјла собраӧӧеjас пыр тупкӧсаӧс мунӧны?—вісталасны: «беспарті́јнеjјас сӧмын міјанӧс кыјны віӧӧдӧны da ӧлокторјас адӧӧны».

Ӧні сесса јӧз і шуӧны: тыdалӧ-пӧ асныс ставныс мыжаӧс da полӧны јӧз сін-воӧӧ петкӧдчыны.

Октабрскеј.

24 шајт налог мынтысјас лыddысӧны гӧлӧ крестанаӧн.

Јемдін вӧлӧстувса партјачејка dекабр тӧлыссаӧ кӧсјӧ відлавны выль пӧв крестанаӧс овмӧс-серті торјӧdлӧмсӧ da ӧнӧӧ кӧсјӧм-кежсыс олӧ. Сіӧ-жӧ шуліс уӧавны планкуӧа гӧлӧ крестана-пӧвсын, а бара важ-моз ӧекущӧм план уӧас абу.

Крестанаӧс торјӧdлӧм-вылӧ ковмас бура јона віӧӧдлыны da кодӧс-сурӧ группаыс мӧd группаӧ вештыны. Гӧлӧ группаын емӧс 24 шајтӧн налог мынтысјас. Тајӧ овмӧсас сіӧім jedок, кык вӧв, кык мӧс. Ем кујім jedока овмӧс, віӧӧны вӧв da мӧс, мынтӧны 14 шајт 70 ур налог da бара-жӧ гӧлӧа олысӧн лыddысӧны. А вӧла-мӧска віӧыс, 9 шајт налог мынтыс 5 jedока овмӧс шӧркоddема олыс груп паӧ сујӧмаӧс. Партјачејкаса секретар ачыс шӧркоddема олыс лоӧ. Ӧні сіјӧ јона сорӧітӧ јӧз-пӧвсын колӧлектівјас лӧсӧdӧм-јылыс, а аслас семјаыс ставнас оз пыр колӧлектівас. А прімертӧ петкӧдлытӧг унаӧс он кыскы.

Сін.

Мезмӧны озыр кіпоd-улыс.

Покча сіктын, Мылdін вӧлӧстын, бӧрја кадӧӧыс озыр јӧз став гӧлӧ јӧзсӧ асланыс кабырын кутісны. Суас-кӧ гӧлӧ јӧзтӧ кущӧмкӧ ускӧтӧ лі мыјлі озыр војтыр чујdӧdӧны кельаӧ ветлыны (староверјас-dінӧ), мілӧстіна сеттӧмӧн повӧdӧdӧны. Озыра олыс-кӧ суdӧ сурӧ, свіddетелјас, тӧdӧны кӧт оз, озыр-dорыс мунӧны. Таво суӧсана војтыр 10-15 мешӧкјасӧн ӧаӧ заптісны da асныс і шуӧны: „ӧаӧыd-кӧ-пӧ бырӧ, мі огӧ јӧртӧј“. dерт, оз. Со ӧеважӧн Іпал-Ӧdа Марјаӧс уӧdӧdӧмаӧс 25 урӧн лун песdінын.

Озыр кыпоd-улыс мездӧммогыс, таво гӧлӧ војтырӧс лоі котыртӧма ӧтілаӧ. Medбурасӧ уӧыс пуктӧм dелегаткајас-пӧвсын. Гӧлӧ војтырлы сетӧма вел ыӧыd отсӧг: мездӧма налогыс 63% став овмӧс-пыщсыс, 24% сетӧма кокӧӧdјас. Мездӧма овмӧс-піас 96% нывбаба овмӧсјас. Кӧт ескӧ гӧлӧ јӧзлы быdногӧн-ӧін сетсӧ ӧтсӧг, ӧткымын гӧлӧ крестана век-на ез вермыны мынтӧdчыны озыр кіпоd-увсыс.

Саddмӧdӧј.

Спасорd волӧстын, Сыктыв у., партјачејкаса секретар даӧілов мунӧм-бӧрын јачејкаыс унмовсіс da пыр-на ӧіскӧ уӧӧ. Секретарсӧ вежысӧ колісны мілітсіоӧерӧс, а сіја сіӧ-ӧін аслас уӧӧн вӧлі тыр. Укомлы колӧ термасыштны выль секретарӧс ыстӧмнас.

Сверчок.

Партјачејкалӧн уӧыс лаd-вылӧ пуксыштіс.

Омӧла мунӧ уӧалысјас-піыс парті́јаӧ кыскӧм da padӧвеј шлӧнјасӧс парті́ја уӧас кыскӧм.

Сыктывкарса вӧр пілітан завод-бердса партјачејкаын 18 шлен da 2 каddidат, на-піын 3 нывбаба.

Воӧӧа восаӧ таво тӧлӧӧ јачејка-пыщкын вӧлі зев јона мунӧ јуӧм, кодалӧм da кулігаӧітӧм. Тащӧм омӧлторјасыс-вӧсна вӧлі торкӧ став уӧыс јачејкаыслӧн. Комсомол чукӧрын нӧшта-на јона вӧлӧм јуӧны. Весіг бјуроса шлен јасыс і вӧлӧмаӧс ныршщікалысјасыс. Комсомол ӧінӧм абу вӧчлӧма produсство уӧ бурмӧdӧм-куӧа ӧі јӧз-пӧвсын. Выль пырысјас комсомолӧ абу жӧ вӧлӧмаӧс. Сіӧ-жӧ завкомыс аснырнас нуӧdӧ протектсіоӧізм da оз пукты пыddі фрактсіјалыс ӧі партбјуролыс шуӧмјассӧ.

Бӧрја каднас партјачејка став вынсӧ пуктіс тащӧм ӧлокторјассӧ быpӧdӧм-вылӧ. Лоі шыбытӧма парті́јаыс 1 шлӧнӧс. Комсомолыс сіӧ-жӧ чорыda быpӧdӧма ӧелӧучкіјассӧ. Быpӧdӧма і протектсіјас-куӧа уӧалысјасӧс уӧ-вылӧ бостӧм. Прогулјаскӧd сіӧ-жӧ мунӧ чорыd вермасӧм. Ӧткымын уӧалысӧс 7 разрадыс леӧӧма 5 разрадӧӧ, мукӧdсӧ і вӧтлӧма уӧ-вывсыс. Бура уӧалысјасӧс јӧткӧма воӧӧ, выdвіжеӧӧе вӧчӧма.

Ӧні парті́јалӧн пуктӧма могјас: быpӧdны ӧікӧӧ протектсіја-куӧа уӧалысјасӧс бостӧм, лептыны produсство-вылын јешщӧ-на чорыd трудddістсіпліна da кыпӧdны produсдітелностсӧ ужыслыс кык сменаын уӧалысјас - костын орddӧdчӧмӧн.

Ем-на-і ӧелучкіјас, кодјасӧс ковмас быpӧdны. Парті́ја шуӧмјасӧн тӧdмӧdӧм пуктӧма зев омӧла. Тсентралнеј Комітетлыс нојабрса пленумвывса шуӧмјассӧ оз-на тӧdны. Партчістка-јылыс Јарославскіј јорт тесісјасӧн барана-жӧ ӧекодӧс абу тӧdмӧdӧма. Парті́јечјас da робочејјас-пӧвсын політі́каӧн тӧdмӧdӧм da јуrdӧdчан уӧ нуӧdӧм оз-жӧ тыdав. Робочејјасӧс парті́јаӧ кыскӧм оз-жӧ поӧ шуны бура пуктӧмӧн. Во-чӧжӧн выль-пырыс вӧлӧма сӧмын 2 морт. Тајӧ ставыс омӧла мунӧ, бјуроса шлӧнјас ас уӧнаныс тырӧмаӧс-da. Ӧті шлен, Соколов, ОКК-ын секретар, мӧd заводас служітӧ, партјачејкаса секретарыс машіӧіст, машіна-бердын уӧалӧ. Партбјуроӧ бӧрјысігӧн колӧ бјуроас щӧщ кыскыны і padӧвеј шлӧнјасӧс. Секретарсӧ колӧ пуктыны платнејӧс, med ез вӧв мӧd уӧ-вылын da уӧӧык kad верміс пуктыны парті́јнеј уӧас.

Сыспі-Ваӧ.

Јöз сін-воӡö.

Тödмödам уӡалыс војтыröс.

Меd böрја вонас РКІ јуköd-бердын нораѕан бјуро лондіс уӡавны јöз сін-воӡынӡык, јонӡыка уӡалыс јöз кутісны adӡыны, кытчö колö нораѕны аппаратса ӊеӊучкіјас-вылö, бјурократјас-вылö, волокіта-вылö da сіӡі воӡö. 1927 воын нораѕан бјуроö вöма da відлалöма сені 332 жалöба, 1928 воын 704 жалöба, ӊоӊ тöлыснас 1929 воын 474 жалоба-ӊін. 1927 воын быd тöлыс локтöма (в среднем) 27 жалоба, 1928 воын-58 жалöба, 1929 воын—118 жалöба. Кущöм ујездјас da вölöѕтјас меd јонасö жалујтчöны? 45% став жалöбаѕыс уѕö. Сыктыв ујеѕd-вылö, 21% Сыктывдінкар-вылö, 20% Кулöмдін ујеѕd-вылö, 14% Јемдін ујеѕd-вылö; Іӡва-Печера ујеѕdыс сöвѕем жалöбајас оз локны: мартѕаӊ воома сöмын öті жалöба. Кущöм вölöѕтјасын меdѕа јона тödöны нораѕан бјурö? Köӡвылын, Вылӡортын, Ӊеткаын, Ӡеӊеӊечын, Ӊöбдінын, Пажгаын, Сыктыв Ыбын, Слöбödаын, (Сыктыв у.) Волѕаын, Отјын, da Помöсдінын.

Ӊöті оз тödны нораѕан бјуроöс Лузјылын, Віѕер вожын, Јемва-јылын, Лöкчім вожын, Удораын, Печера-вылын.

Колö воӡö-кежлö партіјнеј da комсомолскеј јачејкајаслы таја рајонјасас тödмödны уӡалыс јöзöс нораѕан бјурö уӡысköd меd böрја партконференс. шуöмјас-ѕерті (РКІ разфелын-резолутсіјаас). Колö тödмödны уӡалыс војтыröс, мыј нораѕан бјуроö жалобајас поӡö ыставны маркатöг, меd тыкö вölі камберт-вылас гіжöма „жалоба“. Колö ӊогкеј кавалерістјаслы вöчавны сіктјасын гора лыфöм „јöз сін-воӡö“ страӊітса „Југыd тујыс“. Колö ѕелкорјаслы частöӡык гіжны „Југыd тујö“ кущöма вölöѕтјасын мунö тајö уӡыс.

Вермаѕам јонӡыка совапаратын ӊеӊучкіјаскöd.

Ас јöзöс рафејтöм, веѕшöрö ѕöм лотöм, чіновӊік-ногöн јöз-вылö віӡödöм вужнас ӊещыштам сöветаппаратыс.

Чіновӊік-modaa мілітсіоӊер.

Ношолса (Сыктыв у.) мілітсіоӊер Шулепов Ѕернöс вölöѕтö (щöщ сіјö участокö пырö) ез-ӊін волы март тöлыѕѕаӊ. Сура праӊӊікјасыd тајö каднас ескö вел унанін вölі даj фелöјас чукöрмöма зев уна. Ез волы даj öз-і köсјы волыны. Март 20 лун-кежлö Шулепов коріс Ношолö Ѕернöсыс 18 мортöс дознаӊӊе-вöчны. Ношолöӡ 12 клм. 18 мортыdлöн вошö 18 уӡалан лун.

Сы-böрын бара коріс март 31 лун-кежлö 16 мортöс. Бара веѕшöрö вошö 16 уӡалан лун.

Кресѕтана зев јона шуаѕöны: урафӊікјас-пö сöмын таӡісö нарті́тчвлісны міјан-вылын. Кущöм-пö öнја кадын тащöм ыӡыd чіновӊік лоöма, ас-дінас пыр корö, ачыс-нöлö мыј оз волы. **Агас.**

Кыӡ-нö ас-јöзöс мыждан.

Слöбödаын, Сыктыв у., важöн-кофӊін кодјурöн Лафö-Öлексеј, комсомолеч, пасјіс пызансö da тојліс öшінсö клубын стöрöж оланінѕыс, мöd том морт, Іллa-Öлö-Мікул кодјурöн-жö жугödліс іспол комыс пызан öӡöсјассö.

Тащöм локторјассö бырödöм-могыс іспол комлöн вölі леӡöма објажітана шуöм чорыда мыждыны кулігаӊјасöс. Сöмын тајö кык кулігантö іспол комын јуралыс Попов ез убölіт мыждыны. Кыӡ-нö, öd öтікыd медбур друг лоö, мöдыс ортча керкаса.

Кывзыс.

Воjдöр нарті́тчыліс, а öні служітö.

Мордін вöл. (Кулöмдін у.) важ урафӊік Ів. Ӊікіті́ч Шевелов војдöр нарті́тчыліс јöзвоӡын, а öні Руссголландлесын обходнејалö.

Рабочкомыс da Уоӊыс бара мыј вöчöны-а? В-г.

Кулјасöн шӊапјödлö.

Чуклöм вöл. (Сыктыв у.) коперативса щötöводын (Іспол комын секретаралö - даj) важ купеч-пі В. Ö. Малыгін. Гöл јöзтö сіјö јона öтдортö. Вајлöмаöс коперативас 300 кілограмм-мында јеӡыd-пыӡ. Малыгін абу уӡödчöма, нуöма аслыс кык кул. Котласыс вајлöмаöс шобді пыӡ da сеталöма Малыгін озырјаслы-жö кулјасöн, а гöл јöзлы сöмын 14 кілоöн. Götырыс сылöн Гаф сіктын пуödö самöкур da вузавлö.

Сіӡ-жö Малыгін асѕö ӊінöмыс оз уӡöd. Колан гожöм пуктіс köртыма віӡ ККОВлыс ас наукнас, јöзыслы ез і вісставлы ӊіноöм.

Тащöм „обществеӊӊікјасыd“ сöмын уӡтö ӡугöны.

Тödыс.

Мöd köстыл-don сöмсö лотісны.

Бура важöн-ӊін Кулöмдінса Уздрав суӡödіс köстыл інвалid ф. Макаровлы. Köстылыс öнöӡ-на кујлö Уісполкомын, оз тödны, кущöм вölöѕтыс Макаровыс-da УККОВ ӊі, Уздрав-ӊі, Уісполком-ӊі ардессö Макаровлыс абу гіжлöмаöс. Медым тödмавны Макаровлыс адрессö, УІК быd вölöѕтö ыстыліс јуаѕöм, сылылö петіс röскодыс мöd köстыл-don.

Т.

ТУВСОВ ГÖРА-КÖӠА-КЕЖЛÖ ЛÖСÖdЧÖМ МУНÖ ТЫРМЫТÖМА.

РКІ КОЛЉЉЕГІЈА ІНdАЛІС, КУЩÖМ-НОГÖН БЫРÖdАВНЫ СТАВ ӊЕӊУЧКІЈАССÖ dА ÖdЈöЖЖЫК НУÖdНЫ УЖ ГÖРА-КÖӠА БУРА НУÖdöМ-КУӠА.

МЫЈ ШУÖ РКІ КОЛЉЉЕГІЈА ГÖРА-КÖӠА-КЕЖЛÖ ЛÖСÖdЧÖМ-КУӠА.

Вölöѕтјас абу-на гögörвоöмаöс göра-köӡа-кежлö лögödчöмлыс коланлунсö.

ОРКІ-лöн відлалöма вölöѕтјас: Час, Пал, От, Ајкатыла, Гам, Зöвѕörт—кущöма сенјасын мунö уӡ тувсов göра-köӡа-кежлö лögödчöмыс. Сіјö тödмалöм-ѕерті ОРКІ-лöн Колӊегіја ас ѕорӊігіжödнас, шуöма, тувсов göра-köӡа-кежлö-пö бура лögödчöмыслыс коланлунсö вölöѕтјасын боѕтöмаöс јураныс омöла-на. Сы-понда уӡас абу кутчіѕöмаöс ѕölöмѕаӊыс, первојѕаӊысжö уӡ пуктöмас лоöма тырмытöмторјас: абу бура план-ѕерті пуктöмаöс уӡ урожај кыпödан комісіјајасын, ВІК-бердса ѕектсіјајасын, абу пуктöмаöс ѕіктјасö, вölöѕтјасö агроуполномоченнејјасöс, а köні вölöмаöс, абу ѕетлöмаöс налы бур індödјас уӡсö нуödны. Ѕорöн пондöмаöс тödмödны јöз-пöвсас урожај кыпödöм-куӡа правітельствоöн нуödöм уӡ-јылыс, ѕелхозналог-куӡа ѕетöм кокӊödјас-јылыс da с. в.

Абу-на-жö віставлöма, тödмödöма, кущöмторјас ставыслы поӡö даj колö вöчны урожај кыпödöм-куӡа, вöчны, кыӡ шуасны, агромінімум.

Уна-на емöс ӊеӊучкіторјас.

Тајö тырмытöмторјасыс-понда і уӡас лоöмаöс уна ӊеӊучкіјас: абу кадын тödмалöмаöс, уна-ö ковмас köӡны köјдыс, ѕорöн ѕетöмаöс köјдыс-вылас зајавкајас, абу чукöртöмаöс воӡвыв ѕетан ѕöм köјдыс-вылас, ѕорöн пондöмаöс чукöртны köјдыс фондö (запас-вылö), абу чукöртöма сіјö köјдыссö ставсö щöктöм-ѕерті́ыс, омöла мунöма köјдыс весалöм, абу бур планјас машінајас вајöм da разödöм-вылö, сіӡ-жö köјдыс, мінерала мувынѕödан, а меdѕа уӡдыѕан уӡ нуödöм-вылö. Абу бура пуктöма ѕöмöн уӡдыѕöм, уӡдыѕан політіка віӡ торкавлöмаöс, омöла чукöртöма уӡјöз уӡдыѕан töваріщществојасö, сы-понда воӡö уӡдöмыс Комісельбанк öткажітчöма ӡоӊ вölöѕтлы (Ајкатыла), весіг сетчöс колхозјаслы; наӡöн разödöма уӡдöм-вылö леӡöм ѕöмсö. абу бура віӡödöмаöс случпунктјас-вылö, омöл уӡ выл колхозјас da коперативјас лögödöм-гögör; лögödöм колхозјаслöн, коперативјаслöн уӡалан план лögödтöм da с. в.

Мödарö-köӡ, тыдалö, кресѕтана асныс кутчіѕöны агромінімумö da лögödчöны сіјöс пöртны олöмö. Köјдысјас, машінајас, мінерала мувынѕödанјас ѕетöм, ѕöм уӡдöм отсаласны кресѕтаналы тајö уӡсö нуödны. Колхозјасö öтувтчöм петköдлö—тајö зев ыӡыd da колана уӡ мунас мијан воӡö.

Med тајö уӡын лоö мијан бурӡык результат, med тырмытöмторјассö быдлаын вермасныödјöӡык бырödны, ОРКІ-лöн Колӊегіја шуіс:

1. Корны ОІК-лыс, ВКП(б) da ВЛКСМ Обкомјаслыс. ОСПС-лыс, ОЗУ, Ѕелпром da КСХБ-лыс, med регыd ѕетасны індödјас вölöѕтјасö, ѕіктјасö бурӡыка уӡас кутчіѕöм-куӡа da став ӊеӊучкіјассö уӡѕыс бырödöм-куӡа, щöктыны ѕölöмѕаӊыс кутчіѕны уӡас вікјаслы, ѕельсоветјаслы, ѕектсіјајаслы, урожај кыпödан комісіјајаслы, агроучастокјаслы, агроуполномоченнејјаслы, уӡдыѕан töваріщществојаслы, партіја da профсојуз організатсіјајаслы da нуödны уӡсö сіӡ, med гörны-köӡны петіг-кежлö быd вölöѕтын ВІК-јас торја ӡемобшествојаслы ујезd-пыр, а ӡоӊ вölöѕтјаслы ОІК-пыр вермісны леӡны објазательнеј постановленнејас агромінімум олöмö пöртöм-куӡа. Корны ОІК-лыс, med сіјö ѕетас права леӡны објазательнеј постановленнејас агромінімум олöмö пöртöм-куӡа торја ӡемобшествојаслы—вікјаслы, а вölöѕтјаслы—уісполкомјаслы, аӡӡасны-кö најö—кресѕтана унӡыкыс köсјöны пöртны агромінімумсö олöмö.

2. Тödмалöм вölöѕтјасын агромінімумсö нуödны боѕтöісны асныс кресѕтанаыс. Тајö агромінімум нуödöмсö колö паѕköдны быдлаын областас.

Ыстыны вікјасö ѕорӊігіжödлыс формајассö, kod-ѕерті вöчöö быӡ вöчан шуöм скодјас-вылын.

3. Опытјас уӡ агроучастокјасын велödан-інјасын пуктыны сіӡ, med сіјöн корѕны—кыӡ воӡö-кежлö паѕköдны, бурмödны, вынѕödны ѕвмöссö. Кущöм опытлöн лоö бур результат, сіјöн тödмödны став кресѕтанасö, med најö кужасны сетчö кутчіѕны da пöртны олöмö став гöл da шöркоффема олыс. Опытјассö пуктыны став јöз сін-воӡö.

4. Лоö повны-јона гöлјас ӊаӊтöм-понда вермасны ѕојны köјдыссö da мујасыс вермас колны köӡтöг. Med сещöмыс оз ло, нач-ӊін вермытöмыслы, гöлыслы колö ѕетны köјдыс запаснеј (фондыс вік-бердса торја комісіјајас-пыр, а kodі озӊін вермы köјдыссö вештыны da мусö уӡавны, сещöмыслыс гörны köӡны мусö ККОВ-пыр.

5. Вöр-бердын уӡалöм-вылö боѕтöм ӊаӊсö-кö арталöны da ѕујöны нормаö, корны ОІК-лыс med гöлыслы арталасны нормасö ыӡыdӡыка ӊаӊјас вылö щötöн.

6. Щöктыны вузаѕан уӡ нуödыс јукödлы da вöр леӡыс організатсіјајаслы локтан во-кежлö бура тödмавны гöл кресѕтана артельјаслы da колхозјаслы уӡалöм-вылас ӊаӊсö унӡык мукöd-ѕерті́ыс ѕетöм-куӡа.

7. УЗУ-јаслы тödмавны мылла мукöd вölöѕтјасас омöла чукöртöмаöс köјдыс запас da ѕурöны-кö сеѕ мыжајас торја уӡалыѕјас-піыс (омöла нуödöмаöс тајö уӡсö, кыӡ-ѕурö віӡödöм-понда абу чукöрмöма köјдысыс) сещöм јöзсö мыждыны. Воӡö-вылö кадынӡык нуödны тајö уӡсö, унӡык вын сетчö пуктыны.

8. Ѕелпромлы локтан арѕаӊ бура тödмавны да мукöd-пölöс köјдыс лögödны сы-мында med ескö агромінімум бура нуыс ӡемобшествојаслы медвоӡ тырмымöн ѕетны сіјö köјдысјассö.

9. Ѕелпромлы колö ѕетны індödјас вölöѕтјасö віӡму уӡалан кölујі, машінајас, мувынѕödанјас da мукödторјас медвојдöр колхозјаслы, коперативса öтувтчöмјаслы ѕетöмјлыс, da med ачыс Ѕелпромыс кадас ставсö сіјöјасöс вајас местаылö. Торјöн індыны med öті весаѕан машіна катödасны Удораö, Јöвköж (Чупровскеј) вölöѕтö, сені машінаыс ӊöті-на абу-da.

10. Комісельбанклы індыны шогмытöм ӊеӊучкіјас-вылö улыса аппаратас: абу уӡдыѕан планјас, озна артавны став коланлунсö колхозјаслыс, копер. чукöрјаслыс, ӊöжјö разödöны уӡдöм-вылö леӡöм ѕöм, ӊока чукöртöны важ уӡјöзјас, абу арталöмаöс, мыјјас ковмасны выл організујтчан колхозјаслы da копер. чукöрјаслы, уӡдöны кыӡ-ѕуро, зајавка воöм-ѕерті da с. в. Щöктыны регыdöн тајö ӊеӊучкіјассö бырödны. Торјöн щöктыны отсавны Ајкатыласа колхозјаслы.

11. Контрактатсіја нуödöм-куӡа Ѕелпромлы щöктыны кадын вöчавны (договорјас артельјаскöd, töваріществојаскöd, da торја кресѕтанаköd, med ескö контрактатсіјаыс бурсö вајіс кыкнаныслы da med тајö выл фелö воӡö-вылö пыр паѕкаліс, ыӡдіс. Кутчіѕны бура арталöмöн da гögör відлалöмöн тајö јона колана выл уӡö.

12. Јемдінса УІК-лыödјö відлавны da шуны асныс кыв Пальувса луг-куӡа, med-ескö сіјöс ставсö тыртны контрактатсіјаöн шабді da мукödтор köӡömöн сетчöс артельјас, колхозјас-пыр.

13. Агроперсоналлы тödмавны, кущöмöс вölöѕтјасын кресѕтаналöн уӡјас, öщјас (пороз) da шогмытöмјассö коӡödны. Јонӡыка тырödны скötöс племеннеј уӡјасöн, порозјасöн. Пуктыны учот чаӊјаслы.

14. Агрономјаслы щöктыны УЗУ-јас-пыр јона уӡавны јöз-пöвсын da меdѕа ыӡыd могöн налы пуктыны: уӡавны колхозјас-dорын, выл колхозјас організујтігöн, бура сувтödны агромінімум нуödöм, вöчавны опытјас da бура тödмавны сылыс результатјассö вölöѕтјасын.

15. Став учрежфеӊӊејаслы da організатсіјајаслы вölöѕтјасын бура ѕölöмѕаӊ кутчіѕны выл колхозјас, копер. чукöрјас лögödöмö, лögödны налы уӡалан планјас, бура ѕетны машінајас, köјдысјас, мінерала мувынѕödанјас, уӡдыны ѕöм. Торјöн јона бура тајö уӡ-вылö віӡödлыны От вölöѕтын асѕаӊыс даj Јемдінсаӊ.

16. Колхозбјуролы da ОЗУ-лы регыdöн лögödны формајас da правілöјас колхозјасын уӡ-куӡа, разödны артельјаслы da töваріществојаслы ѕетка (ем ОЗУ-ын). Корны та-вылö da боѕтны торја мортöс 1 тöлыс-кежлö.

17. Сыктыв ујеѕdын агрономјасöс уӡödöны köјдыс весалан машінајас-dорын. Сіјö абу шаӊ. Сен вермасны уӡавны вікјасса уӡалыѕјас агроном местаас.

Колӊегіја шуöм-куӡа колö бура віӡödны учрежфеӊӊејаслы da торја уӡалыѕјаслы, med ескö ставсöödјöӡык da бурӡыка пöртны олöмö.

Г—н.

ОРКІ КОЛЉЉЕГІЈАЫН.

Апрель 20 лунö РКІ-лöн колӊегіјаыс кывзіс доклад, кущöма мунö тувсов göра-köӡа-кежлö лögödчöм da шуіс:

1. Ӊекадын köјдысјас-вылö зајавкајас ѕетöмыс, волокіта вöчöмыс da ӊока köјдыс фонд чукöртöмыс **ѕетны выговор** Ѕереговса ВІК-ын јуралыслы.

2. Пальса агроном Тренöвалыс, kodі кадын лögödöма план göра-köӡа кампаӊӊесö нуödны da тödмödö кресѕтанаöс тајö планнас, віставлö, кыӡі сы-дінö кутчіѕны, пöртны олöмö, **уӡсö лыффыны бура шогманаöн**.

3. Агроном Безуклафӊіковлы da Козловлы **індыны**: Ајкатылаын, Гамын da Зöвѕертын најö абу тырмымöн паѕköдöмаöс уӡсö, абу пуктöмаöс тырмымöн вынсö göра-köӡа кампаӊӊе нуödан уӡас.

4. Köјдыс весалан уӡ ӊока нуödöмыс (тыдалö Ѕтенін јорт телеграмма - куӡа. Весалöма 7%-ѕаӊ 28%-öӡ) ѕетны выговор Важкуаса, Віѕерса, Одыбса, Вомынса, Вочса, Ручса, Шојнатыса, Керчомјаса, Аныбса, фереваннејса da Кулöмдінса іспол комјасын јуралыѕјаслы.

Төвар петкödам заграӈічаö.

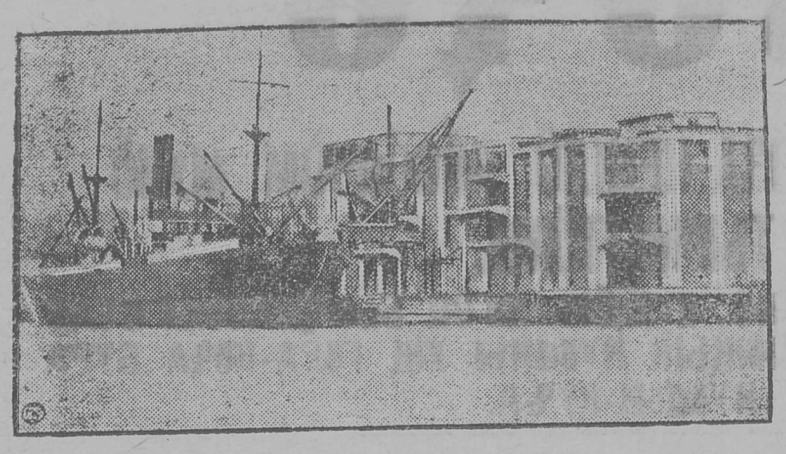

Карѣіна-вылын: „dӈепр"-ӈіма парекоd-вылö грузѣітöны сеӈско-кöзјаіственнеј продуктјас заграӈічаö петкödöм-вылö.

Текстіӈнеј промышӈенностödјö кыптö.

Мај 3 лунö ВКП (б)-лöн ЦК леӡіс ыӈјоd постановӈеӈӈе текстіӈнеј промышӈенност-куѣа. Постановӈеӈӈеын індöма, текстіӈнеј промышӈенностӈлы - пö јонман тујыс ем da сіјöödјö кыпалö, кöт і абу-на ӡік тырмымöн сылы сырјоыс, важмöма оборудованӈеыс da абу тырмымöн техӈіческеј da інӈженӈернеј уӈалысјасыс. Постановӈеӈӈе індö вылѣ робочејјасöс кыскыны тајö промышӈенностас, вуӈödны 7 часа уӈалан лун-вылö 160 сурсыс уна робочејöс da пасјö воӡö паскалöмсö промышӈенностлыс da продуктсіја бурмödöмсö. Постановӈеӈӈеыс торјöн індö сырјо тырмымöн лöсödöм-вылö контрактатсіјаöн, кöӡа места паскödöмöн, хлопок урожај кыпödöмöн, проізводственнеј коперіровавӈе паскödöмöн сіктын, сіктса овмöс колӈектівіӡірујтöмöн da мукöd -ногöн. Колö-пö прімітны мерајас ыж віӡöм паскödöм-куѣа, шабdі вödітöм-куѣа, текстіӈнеј вылѣ кöӡајас паскödöм-куѣа.

Тајö вонас da віт во-чöжыс медыӈоd могыс—донтöммödны текстіӈнеј төвар вöчöмсö. Медым-пö тырмымöн техӈікјас da інӈженӈерјас лоöны, колö-пö паскödны текстіӈнеј інстітут, кыӡ поѣас јонӈыка ісползујтны техӈіческеј мукöd **ВУЗ**-јас, средӈнеј da ӈізшеј персоналлыс квалїфікатсіјасö кыпödны, бурмödны уӈсö пабрік-заводса ученічество-куѣа. Бурмödны олöмсö робочеј текстіӈшщікјаслыс.

Афганӈістансаӈ баӈфітјас услаöны Совет му-вылö.

Душамбе. Апрелѣ мöd ӈынјас Афганӈістансаӈ јонӈыка кутісны вуӈны совет граӈітсасö повстаӈческеј војска. Апрелѣ 20-22 лунјасö вуӈісны кык banda da мödötчісны СССР-пыщлаӈ пырны. Тујкуѣаыс вöлі грабіталöны олысјассö da услаöны советскеј учрежфеӈӈејас-вылö, мödödöм гöрdармејечјас бандајассö разödісны. Апрелѣ 28 лунö воіс бара зев ыӈоd banda, 300-400 басмач. Сені весködлысыс Фајзула. Гармы карсаӈ лун-вылын бандаыс паныdасіс гöрdармија отрадјаскöd da ез кутчіс тышкасны, а пыщјісны асывлаӈ. Калој Кумбсаӈ војвыв рајонын мијан частјаскöd завофітліс тышкасны басмачјаслöн вылѣ banda. Војеннеј командованӈе прімітіс мерајас бандајассö быrödны. Медыӈоd басмачјас-пöвсас Кробім-Бек. Сіјö 1924-26 војасö вöлі Средӈе-Азијаса республікајасын бандаöн ветлö. Сылыс бандасö жугödöм-бöрын сіјö ӡепсасіс Афганістанын.

Донбасса фелегатсіја Сталін-орfын.

Москуа. Мај 4 лунö Сталін-dінö волісdонбасса фелегатсіја 170 мортыс. Сталін наköd сорӈітіс кык час da ӈын. Муніс сорӈіыс мукöd государствојас - костын олöм-јылыс, віт воса планкуѣа, весkыdвыв кежöм-јылыс, сотсіалістіческеј орdјысöм куѣа, сіктса овмöс-јылыс da dонбасын робочејјас олöм-јылыс. Сорӈі-бöрын фелегатсіја шуісны Сталінлы, мінö кöсјысам ӡоӈнас тыртны горӈакјас-воӡö сувтödöм могјассö віт воса план-куѣа.

Вöчісны договор сотсіалістіческеј орfјысöм-куѣа.

Самара. Москуаын воöма робочеј фелегатсіја 19 мортыс сотсіалістіческеј орfјысöм-куѣа договор лöсödны. договорсö торжественнеја кырымалöмыс муніс Обісполкомлöн da Горсоветлöн öтувја пленум-вылын. Пленум-вылын кущöм-сурö рајонјасыс вöліны щöщ і крестана. Москуаса предпрijатѣејасыс робочеј фелегатсіја косјысісны тајö во-вылö тыртны проізводственнеј плансö ӡоӈнас, чінтыны продуктсіјалыс вöчан донсö 7%-вылö. Кыпödны уӈыслыс проізводітелӈностсö 23%-вылö da чорыda нуны вермасöм уӈыс пышјалöм-ылödчömјаскöd, чінтыны төварлыс бракујтчалöмјас. Средӈе-Волжскеј областса крестана кöсјысісны паскödны кöӡа места тувсов кöӡа-dырјі 12%, арса кöӡа-dырјі 5%, кыпödны урожај тувсов кöӡалыс 5%-вылö, арса кöӡалыс 6%-вылö.

Кыӡі сетсыны кутас ӈаӈ отпускö петыс служашщејјаслы da робочејјаслы.

Тсентросојуз da Всеработсектсіја щöктісны меставвса став коператівнеј організатсіјајаслы отпускö петыс робочејјаслы da служашщејјаслы ӈаӈсö сетавны со кыӡі: робочеј-кö, ӈібö служашщеј отпускö мунö карсаӈ мödлаö, сіјö бостö справка уӈалан інсыс ӈаӈ бостны dуrdöм-јылыс. Справка-куѣаыс бостö временнеј талоннеј абоӈемент отпусксö колӈödаніныс ӈаӈ нормасö бостны. Сіктö мунысјас пöжалöм ӈаӈ пыddі вермöны бостны пыѣöн. dом отdыхаö, санаторіјаö, курортö мунысјаслы колö-жö сӈімітчыны снабжеӈӈеыс.

Віӡödламöј, кущöмӈыка мијан учрежфеӈӈејас нуödöны олöмö правіѣелӈствольс законјассö.

Локтан кык вежоннас ОРКІ кöсјö нуödны массовеј проверка, відлавны став Сыктывкарса учрежфеӈӈејасыс da організатсіјајасыс, кыӡі најö пуктöмаöс da нуödöны ратсіоналізатсіја уӈ, кыӡі пöртöны олöмö законјас 30% ещаӈык бумага віӡöм-јылыс (1927-28 во-серѣі) da бумага маклатура чукöртöм da сdајтöм-јылыс.

Тајö уӈјассö ОРКІ лöсödчö нуödны актівістјас - пыр, кодјас кутасны відлавны унӈык учрежфеӈӈејассö.

Мыјјас-жö колö вöчны, med еskö відлалыс јортјас бурӈыка вермісны нуödны тајö уӈсö da сетны бурӈык результатјас?

Ыӈоd нафеја мі пуктам сов. јачејкајас-вылö, економіческеј da проізводственнеј коміссијајас-вылö. Колö отсавны відлалыс јортлы уӈсö нуödны, тödмödны сіјöс бура, індыны сылы быd бур і локтор учрежфеӈӈеыс тајö кык мог-куѣаыс. Тајö поѣö вöчны сіӡі: воӡӈык ас-костын сорӈітны, кыӡі бурӈыка відлалöмсö нуödны, а сесса öтвылысöн став уӈсö і вöчны. Відлалöм нуödігöн колö јонӈыка јітчыны быd торја служашщејköd da спетсіалісткöd, јуасавны налыс відлалан уӈјас-јылыс і с. в.

Тајö відлалан уӈјассö колö лыффыны аскрітікаöн, аспröверкаöн. Быd учрежфеӈӈеын відлалöм-böрad колö чукöртлыны обшеј собраӈӈејас, вöчны сені уӈјас-јывсыс доклад da сорӈітны бура: крітікујтны лоkторјассö, вештавны, мыјјас торköны уӈсö da індавны, кущöм могјас суралöны воӡö-вылö, кыӡі колö da кыӡі поѣö бурӈыка пуктыны da нуödны тајö уӈјассö.

Відчысам ыӈоd отсöг.

М. Ісаков.

Јöзсö-нö горпоыс щыгјödны нöсјö, аӈі мыј?

Мај 9 лунсаӈ столöвеј „Асја-кыа" тупкысsö кујім-öӈоӈ-вежон-кежлö ремонт нуödöм-понda. Тајö kadнас ковмас dуrdыны сојöмыс öткöн олыс служакјаслы da щыгјавны.

Горполöн da Горсоветлöн колö та-јылыс dумыштлыны da ремонт нуödіг-костас лösödлыны столöвејсö мödлаын.

Öчкі.

„Комі морт"-вылö.

Комі морт-ӈіма самолот-вылö пукта кык шајт сöм da кора пуктыны мај тöлысын-жö Обстатотфелса Осо-Авіахім јачејкаыс шӈенјассö:

5 шајтöн: Колегов Н.G, Малініовскеј І.Н., Соколов М.М., Бабушшін Ö., даніӈов Н.І., Езет А.К., Меӈшікова А., Ізјурова М.М.

2 шајтöн: Рогов С.І., Попов С.П., Каӈева А.П., Жеребтсова А.В., Старовскеј Н.А., dобрјаков А.Е., Булатов В.М., Базова К., Габов Н.І., Багін Н.П., Тсыгарова А.К, Меӈшіков І.А.

3 шајтöн: Муравјев І.М., Гамітін Г.І., Осіпов G.А., Јавток А., Gерфітова Н.Н., Старовскіј П.А., Сосӈін Н.А., Вішерскеј Н.М.

1 шајтöн da ӈынјöн: Kodаӈева ј.П., Смірнова І.В., Томашскаја Г.П., Забојева Т.А..

1 шајтöн: Есева А.В., Забојева Е.А., Ӈечајев А.Л., Попова М.Г., Попова М.К, Тенѣукова М.d., Тупјакова М.М., Карманов А.А., Пільиповöс, Лапуноваöс, Ӡіновјева ј.

50 урöн: Ӈестерова А.Г. da Белкова А.І-öс.

Сесса кора пуктыны 10 шајт Мајегова Текуса Максімовнаöс da віт шајт Кудрашев Конст. Gп-öс.

Југöр.

Постановление
ОБЛТОРГОТДЕЛА И ОБФИНОТДЕЛА.

от 7/V-1929 года.

Об установлении государственного сбора с биржевых и внебиржевых сделок.

Согласно постановления ЦИК и СНК Союза ССР от 10/IV-с.-г. (Известия ЦИК от 25/IV-с. г. № 95) устанавливается сбор, с биржевых и внебиржевых сделок, регистрируемых в установленном порядке, в размере 0,17% с суммы сделок и вводится в действие с 10-го мая 1929 года.

Порядок исчисления и уплата, впредь до издания инструкции, производится в порядке, указанном в бюллетени ОИК-а № 9 от VIII-1928 года.

Завоблторготделом **Калинин.**
Зав. Обфинотделом **Ярков.**

9 мая 1929 года, в 6 час. вечера, в помещении Профклуба состоится конференция комиссий содействия госкредиту и сберегательному делу при учреждениях и предприятиях г. Устьсысольска.

Повестка дня:

1. Об очередных задачах комиссий содействия.
2. Обсуждение проекта **3-го государст. выигр. займа индустриализации.** Докл. **Вересов.**

Явка членов комиссий содействия обязательна. От тех учреждений, где комиссий содействия не имеется приглашаются представители местkомов. Желательно присутствие членов профсоюзов. **Облпрофсовет.**

Сельkорјаслы.

Комі ӈіга леӡанінö унаöн мödödалöны ворсанторјас конкурсвылö. Комі ӈіга-леӡанін јубртö: конкурс - вылö ворсанторјас колö мödödавны ОБОНО-ö. Кущöм-могöн ыставны конкурс - вылас пјесасö, віӡödöј „Југыd тујі" 174 нумерыс, 1928 воса фекабр 20 лунса.

Радіо чорыда пырö сіктса олöмö.
Крестана казалöны радіолыс бурлунсö, чукöртчömöн, öтвылыс сіјöс сувтödалöны быdлаын.

Сіктјас радіо лösödалöны.

Одыбын, Відер вожын, таво лösödісны радіо. Кылö зев бура, гораа. Крестана dыр ез ескыны, тајö-пö граммофон, а абу мыјкö мödтор. Öні, апрелѣ 16 лунсаӈ ставыс-ӈін ескöны. Секі Лѣӈінградсаӈ комі кресноармејеч коміöн вісталіс, da крестана вöлісті гögörвоісны, збылѣ-пö тај ылісаӈ кылö

— Уӈјаö, Сыктыв у., воіс радіо аппарат. Јöзödва вермöны відчыснысö, кор-ӈін радіоыс сорӈітны кутас.

— Савајагын, Кулömдін у., чукöртöны сöм радіо-вылö. Профсојузса шӈенјаслöн 65 шајт ем-ӈін. Крестана-пöвсын мунöны сорӈіјас радіо бурлун-куѣа.

Радіолöн вом воssіс!..

Іѣвајылын (Кулömd. ујезd) мај 1-ј лунјас-кежлö вöлі пуктöма мог köт-кыӡ, а варовмödны радіо. Зілöм весез ло.

Апрелѣ 19-d лунö радіо вомсö востіс da горödіс. Öні вісталö мијанлы быd бурсö, велödö крестанаöс овны, сералö, ӈімкофасö, гажödö, ворсö, сылö. Кывзöны ставыс вом калkӈітömöн, сölömсыс. Kodkö-kö ӡуркӈітіштас, ӈібö кызöктас, ставöн горödасны сы-вылö, med еskö оз-ӈін торkсы кывзömыс, köт еskö і бура-ӈін кылö-da.

Іѣвајыв пелöсын, сöd вöршöрын, кывзöны, кыӡі мукödлаын лösödчöны гöріг-köӡіг-кежлö, кывзöны dокладјас, профессорјаслыс, кывзöны сылöм-ворсömјас москуаса рабочеј клубјасыс, кывзöны. Москуаöс, Лѣӈінградöс, Германіјаöс. „Вот-пö so dівöыd", шуöны нывбабајас: „тащöм тортö-пöег-жö кужлö dумыштныd! Но і колантор-жö-пö тајö радіоыd вöлöма, вöлісті-пö adӡім da кылім, мыјöн аssыс вомсö востіс!"

Руd-сін.

Регыd-ӈін лоö.

Ручын, Кулömдін у., радіо-вылö сöм бура чукöрмö, јöз зев окотітöны радіосö лösödны-da. 170 шајт ем-ӈін. Коператів сетіс 62 шајт, Рабпрос јачејка—24 шајт, Совторгслуж—9 ш., вöр-dорын уӈалысјас субботнік-помыс нажöткасö—68 ш. 75 ур., сесса подпіснеј лістöн чукöрмыліс 7 ш. 25 ур.

Зајавка радіо прijомӈік-вылö вöчöма-ӈін. Радіо сурја dаs-жö-ӈін.

Вішератін.

Об'явление

Наниматели, за лиц, занятых на сезонных и временных работах с 1 мая 1929 года, на социальное страхование уплачивают по следующим тарифам:

ГРУППЫ НАНИМАТЕЛЕЙ.	За лиц, работающих на работах, отнесенных к первой группе частичного страхования	За лиц, работающих на работах, отнесенных ко второй группе частичного страхования
1 Учреждения и предприятия, подпадающие под действие нормального тарифа взносов на социальное страхование	8 проц.	0,5 проц.
2. Учреждения и предприятия, подпадающие под действие льготного тарифа взносов на социальное страхование	5 проц.	0,5 проц.
3. Учреждения и предприятия по работам на торфоразработках, отнесенных СССС при НКТ СССР к частичному страхованию	4,3 проц.	0,5 проц.

Основание: Постановление Совета Труда и Обороны от 23-го апреля 1929 г. (Известия ЦИК СССР от 20 апреля 1929 г. № 96).

ОБСОЦСТРАХКАССА.

Облит № 175 Устьсысольск. Сыктывдінкар. Комі ӈіга леӡанінöн типографіја. Отв. редактор М. П. Мінін.